

Το θαύμα του πολλαπλασιασμού των πέντε άρτων (Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, θεολόγος)

/ Πεμπτουσία

Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή, παρμένη από τον Ευαγγελιστή Ματθαίο, βλέπουμε να ξεδιπλώνεται άλλο ένα θαυμαστό γεγονός που επιτέλεσε ο Κύριος: το γνωστό θαύμα του χορτασμού ενός μεγάλου πλήθους ανθρώπων και συγκεκριμένα «ήσαν άνδρες ωσεί πεντακισχίλιοι χωρίς γυναικών και παιδιών» [1]. Συγκεκριμένα, μετά το μαρτυρικό τέλος του Τιμίου Προδρόμου, είχε καταφύγει ο Κύριος στην έρημο, για να ησυχάσει και να αποφύγει τη μανία της Ηρωδιάδος [2]. Εκεί τον ακολούθησε πολύς κόσμος, για να ακούσει τη διδασκαλία Του και να λάβει την ευλογία των ιάσεων [3].

Τόσος ήταν ο ενθουσιασμός του λαού που ήταν με το Μεγάλο Διδάσκαλο της ανθρωπότητας, τον Ιησού Χριστό, ώστε ξέχασαν τις ανάγκες και απαιτήσεις του σώματός τους και δεν προμηθεύτηκαν τροφή, για να εξασφαλίσουν την διατροφή τους μέσα στην έρημο. Όταν άρχισε να δύει ο ήλιος και άρχισαν να εξαντλούνται από την κούραση, οι μαθητές του Ιησού ανησυχούσαν για το αγωνιώδες πρόβλημα

της διατροφής του πολυάριθμου όχλου. Πλησίασαν τον Κύριο και τον παρακάλεσαν να αφήσει το λαό να πάει στις πόλεις, για να προμηθευτεί τρόφιμα. Συγκινημένος ο Κύριος από τη διαγωγή του λαού, καταγοητευμένος από την προθυμία με την οποία τον ακολούθησαν, θέλει να τους ανταμείψει, θέλει να τους κάνει μάρτυρες ενός από τα σημαντικότερά του θαύματα. Θέλει να τους αποδείξει ότι ο Θεός δεν εγκαταλείπει ποτέ εκείνους που στο όνομά Του θυσιάζουν τα πάντα και Τον ακολουθούν.

Πρώτα, αφού «εθεράπευσε τους αρρώστους αυτών» [4] και τους έθρεψε πνευματικά με τη διδαχή Του, στη συνέχεια παρακαλεί τους μαθητές να του φέρουν τους πέντε άρτους και τα δύο ψάρια, τα οποία είχαν μαζί τους. Αφού κοίταξε στον ουρανό «αναβλέψας εις τον ουρανόν» [5], τα ευλόγησε και άρχισε να τα τεμαχίζει και να τα διαμοιράζει δίνοντάς τα στους μαθητές και οι μαθητές στο λαό [6]. Σε αυτό το σημείο βλέπουμε την ένσαρκο οικονομία του Χριστού, δηλαδή ότι ο Χριστός ήταν τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, γι' αυτό και προσεύχεται, όπως κάνουν όλοι που έχουν την ανθρώπινη φύση. Το αποτέλεσμα ήταν ότι έφαγαν όλοι και περίσσεψαν αρκετά, με αποτέλεσμα να γεμίσουν δώδεκα ολόκληρα κοφίνια. Μέγα και εξαίσιιο θαύμα! Η δεξιά του Κυρίου έγινε η αστείρευτος πηγή, δείγμα της πραγματικής του αγάπης προς τους ανθρώπους. Βλέπουμε την πρόνοια και τη φροντίδα του Δημιουργού προς το δημιούργημά του, του Θεού δηλαδή προς τον άνθρωπο.

Γιατί έστρεψε τα βλέμματα στον ουρανό και ευλόγησε; Την απάντηση μάς τη δίνει ο Ιερός Χρυσόστομος. Έπρεπε, λέει, να πιστέψουν ότι έρχεται από τον Πατέρα και ότι είναι ίσος του. Τα ελατήρια όμως γι' αυτό φαίνεται πως αλληλομάχονταν. Το ότι έκανε όλα με εξουσία μαρτυρούσε την ισότητα προς τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα. Ότι όμως ερχόταν από τον Πατέρα δεν μπορούσαν μ' άλλο τρόπο να το πιστέψουν παρά μόνο αν ενεργούσε με ταπεινοσύνη, αποδίδοντάς τα όλα σ' αυτόν και καλώντας να παρευρεθεί σε ό,τι γινόταν. Γι' αυτό ακριβώς ούτε μόνον αυτά έκανε, ούτε εκείνα, για να επιβεβαιωθούν και τα δύο. Κι άλλοτε με εξουσία θαυματουργεί κι άλλοτε αφού προσευχηθεί. Κι έπειτα για να μη νομισθεί ότι γίνεται εδώ κάποια αντιμαχία, στα μικρά κοιτάζει στον ουρανό, τα μεγάλα όμως όλα τα πράττει με εξουσία. Για να μάθουμε ότι και στα μικρότερα δεν παίρνει δύναμη από αλλού, αλλά κάνει έτσι, επειδή τιμά τον Πατέρα [7].

«Και έφαγον», λέγει, «και εχορτάσθησαν, και ήραν το περισσεύον των κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις »[8]. Ισάριθμα με τους Αποστόλους τα κοφίνια, ώστε ο καθένας τους βαστάζοντας από ένα να έχει τον κόπο μάρτυρα του θαύματος. Και ο ώμος με την αίσθηση της τριβής να εκπαιδεύσει προς συνειδητοποίηση του γεγονότος, ο δε κόπος να εξασφαλίζει τη μνήμη, για να μη θεωρήσουν φαντασία αυτό που είδαν, και βυθιστούν σε λογισμούς από το μέγεθος του θαύματος. Και επειδή ο νους δεν επαρκεί για να αντικρύσει με τους δικούς του οφθαλμούς το παράδοξο θαύμα, να μη γεννήσει σιγά - σιγά την υποψία πως ήταν όνειρο το γεγονός. Παρατείνει τη μνήμη του γεγονότος με το πλήθος των περισσευμάτων, ώστε καθημερινώς η βρώση, διδάσκοντας τη γνώση, να διεγείρει τη μνήμη, μας λέει ο Όσιος Βασίλειος επίσκοπος Σελευκείας [9].

Ο Ιησούς Χριστός πολλαπλασίασε τους πέντε άρτους και τα δύο ψάρια αλλά ζήτησε από τους μαθητές του να τα μοιράσουν στον κόσμο. Η εικόνα αυτή μας παραπέμπει στο Μυστικό Δείπνο, το δείπνο δηλαδή των μνημόνων όπου περιλάμβανε το μυστήριο της Θείας Μεταλήψεως, το όπου έγινε η παράδοση του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας. Ο Χριστός ευλογεί και δίνει στους μαθητές τα τεμάχια των άρτων και οι μαθητές στον όχλο. Η Θεία Κοινωνία τρέφει την ψυχή του ανθρώπου και κατ' επέκταση η χάρη ευεργετεί και το σώμα. Όλη η θεολογία είναι η Θεία Ευχαριστία.

Το θαύμα των πέντε άρτων είναι σύμβολο και της θείας Ευχαριστίας, η οποία είναι ο ουράνιος άρτος των ανθρώπων. Ο Κύριος τρέφει το λαό και την Εκκλησία Του, το σώμα Του δηλαδή, με τον ίδιο του Τον εαυτό. Ο Χριστός είναι ο ζωοποιός (= ο ζωντανός) άρτος [10]. Το σημερινό θαύμα μας φανερώνει το πόσο ο Θεός γνωρίζει όλες τις ανάγκες και απαιτήσεις μας και πόσο φιλόστοργα φροντίζει να τις θεραπεύσει και να τις εξαλείψει. Ο Θεός ουδέποτε παύει να προνοεί και να φροντίζει για τους ανθρώπους. Δεν μας εγκαταλείπει. Μας παρακολουθεί κάθε λεπτό της ώρας ως φιλόστοργος πατέρας και είναι έτοιμος να τρέξει προς βοήθεια, όταν τα απειλητικά κύματα της καθημερινότητας προσπαθούν να μας πνίξουν. Δυστυχώς, όμως, εμείς πολλές φορές αδημονούμε και απιστούμε, αλλά Εκείνος παραμένει διαρκώς πιστός και σπεύδει να μας βοηθήσει. Το σημερινό θαύμα μας απέδειξε τη δύναμη την οποία έχει η ευλογία του Θεού.

Αγαπητοί μου αδελφοί, ζούμε μέσα στο θαύμα της προστασίας του Θεού. Είμαστε κι εμείς από αυτούς που «έφαγον και εχορτάσθησαν», και εννοώ από αυτούς που απολαμβάνουν με δαψίλεια τα δώρα της αγάπης του Θεού. Ας μην πτούμαστε από τις όποιες δυσκολίες της καθημερινότητας. Ο Θεός Πατέρας, παρά την πολλή των ανθρώπων ανομία και του Θεού την άμετρον φιλανθρωπία [11], δεν θα μας αφήσει χωρίς προστασία. Ούτε εμάς, ούτε τον τόπο μας. Αρκεί να τον ακολουθούμε με αφοσίωση και να εμπιστευόμαστε την αγαθή Πρόνοιά Του. Αμήν!!

Παραπομπές:

1. Ματθαίου 14, 21.

2. Η Ηρωδιάς ήταν κόρη του Αριστόβουλου, γιου του Ηρώδη του Μέγα, που τον φόνευσε ο πατέρας του περί το 7 π.Χ., και αδελφή του Ηρώδη Αγρίππα του Α'. Στην αρχή ήταν σύζυγος του ομοπάτριου αδελφού του πατέρα της (θείου της) Φιλίππου που ιδιώτευε πιθανώς στη Ρώμη, από τον οποίο και απέκτησε τη Σαλώμη. Η φιλοδοξία της όμως και η

ορμητικότητα αυτής της γυναίκας την οδήγησαν στο σημείο να εγκαταλείψει το νόμιμο σύζυγό της Ηρώδη Φίλιππο και να προτιμήσει να συζεί με τον αδελφό του, επίσης θείο της, τον Ηρώδη Αντύπα, τετράρχη της Ιουδαίας, που και αυτός προτίμησε για χάρη της να εγκαταλείψει τη νόμιμη σύζυγό του, κόρη του βασιλέως των Ναβαταίων Αρέτα του Δ'. Τελικά ο Ηρώδης Αντύπας νυμφεύθηκε την Ηρωδιάδα. Ο Ιωάννης ο Πρόδρομος ήλεγχε τον Ηρώδη για την παράνομη σχέση του, σύμφωνα με το Μωσαϊκό Νόμο. Γι' αυτό και συνελήφθη με εντολή του Ηρώδη και κλείστηκε στη φυλακή. Η Ηρωδιάδα στη γιορτή των γενεθλίων του τετράρχου Ηρώδη, κατά την οποία η κόρη της Σαλώμη χόρεψε σε βαθμό που ευχαρίστησε τον πατριό της Ηρώδη και εκείνος της ζήτησε τι χάρη θέλει να της κάνει, προέτρεψε την κόρη της να ζητήσει «την κεφαλήν επί πίνακι» του Ιωάννη. Παρόλο που ο Ηρώδης φοβόταν το λαό, που αγαπούσε και σέβονταν τον Ιωάννη, υποχρεωμένος να τηρήσει την υπόσχεσή του, διέταξε τον αποκεφαλισμό του.

3. Μητροπολίτου Φθιώτιδος Νικολάου, «Εις επίγνωσιν Θεού», Αποστολική Διακονία, β' έκδοσις 1999, σελ.131.

4. Ματθαίου 14,14.

5. Ματθαίου 14,19.

6. Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων Ιακώβου, «Φωτεινά διαβήματα», εκ της πνευματικής παρακαταθήκης του Μακαριστού Μητροπολίτου Ικονίου Ιακώβου, εκδ. Το Παλίμψηστον, Θεσσαλονίκη, 2015, σελ. 190.

7. Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Υπόμνημα εις τον Άγιο Ματθαίον τον Ευαγγελιστήν, ομιλία μθ', Μητροπολίτου Τρίκκης και Σταγών Διονυσίου, Πατερικόν Κυριακοδρόμιον, τόμος δεύτερος, Αθήναι 1969, σελ. 204-217.

8. Ματθαίου 14,20.

9. Οσίου Βασιλείου επισκόπου Σελευκείας, Λόγος εις τους εκ πέντε άρθρων τραφέντας πεντακισχίλιους, P.G. 85, 360 - Από το βιβλίο «Πατερικόν Κυριακοδρόμιον», σελ. 203 και εξής.

10. Μητροπολίτου Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας Ιωήλ Φραγκάκου, «ο επιούσιος άρτος», Ομιλίες στα Αποστολικά και Ευαγγελικά Αναγνώσματα, Αποστολική Διακονία, β' έκδοση 2010, σελ. 464.

11. Οίκος 20ης Ιουλίου, εορτής Προφήτου Ηλίου του Θεσβίτου, Μηνάιον Ιουλίου.